

Kommunstyrelsen

Svar på motion - Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen förklaras besvarad.

Ärendebeskrivning

Leena Kumpula (C) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2025 § 235 kommit in med en motion om att utreda pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens. Motionären yrkar att kommunen utreder behovet av att införa ett pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens med ledord som samarbete med näringslivet, lärlingssystem, praktik, praxisnära undervisning och språkstödjande insatser.

Yttrande har inhämtats från gymnasienämnden som beslutat att avstå yttrande med motiveringen att motionen faller inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarsområde. Yttrande har även inhämtats från arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden som beslutat att till kommunfullmäktige föreslå att motionen ska anses besvarad.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden framhåller i sitt yttrande att den typ av yrkesutbildningar som motionären efterfrågar redan erbjuds i Eskilstuna. Utbildningarna tas fram i dialog och samverkan med lokalt och regionalt näringsliv och samtliga yrkesutbildningar innehåller praktik.

När det gäller språkstöd anger nämnden att språkstärkande insatser erbjuds vid behov. Inom kombinationsutbildningar kombineras studier i SFI eller svenska som andraspråk med gymnasiala yrkeskurser, vilket enligt nämnden ger goda resultat för målgruppen.

Avseende motionens önskemål om yrkesutbildningar utan krav på kärnämnen uppger nämnden att sådana krav i huvudsak inte ställs inom kommunens yrkesutbildningar. Ett undantag är utbildningen till undersköterska, där krav på svenska/svenska som

andraspråk samt samhällskunskap finns. Det är krav från Socialstyrelsen för examen och legitimation och därmed kan det inte frångås lokalt.

Nämnden beslutade i mars att åldersgruppen 19–24 år ska prioriteras till yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar inom vuxenutbildningen. Beslutet innebär att målgruppen ges företräde vid eventuell konkurrens om utbildningsplatser och därmed med stor sannolikhet kan erbjudas plats inom efterfrågad yrkesutbildning. För att upplysa och motivera gymnasieungdomar i denna målgrupp är Studie- och yrkesvägledare från vuxenutbildningen ute på gymnasieskolorna under gymnasielevernas sista termin.

Kommunledningskontoret bedömer att arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden redovisar att motionens förslag i huvudsak redan hanteras genom befintliga yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar. Kommunledningskontoret instämmer i nämndens förslag om att motionen ska besvaras.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Kommunens yrkesutbildningar har förutsättningar att stärka målgruppens möjligheter till etablering i arbete och egen försörjning. Detta ligger i linje med det strategiska målet *God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv* samt *Företagstillväxt och fler i jobb*, genom att utbildningsutbudet utvecklas i dialog med näringslivet.

Som redovisat i arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens yttrande vidareutvecklas arbetet med yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar, vilket stödjer en resurseffektiv styrning och är förenlig med det strategiska målet *Ökad utvecklingstakt*.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Nima Poushin
Kommundirektör

Milena Kraft
Enhetschef

Beslutet skickas till:
Gymnasienämnden
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

MOTION - UTRED PILOTPROJEKT MED RENODLADE YRKESUTBILDNINGAR FÖR AVGÅNGSELEVER UTAN GYMNASIEKOMPETENS

Centerpartiet Eskilstuna anser att det är mycket positivt att fler ungdomar går ut grundskolan med gymnasiebehörighet än tidigare. Den senaste statistiken innebär dock samtidigt att 16 procent av alla som lämnar grundskolan i Eskilstuna fortfarande inte har gymnasiebehörighet och därmed inte kan börja studierna på ett nationellt program. Det finns strukturer som är tänkta att fånga upp dessa ungdomar, såsom introduktionsprogram och KAA (kommunalt aktivitetsansvar). Ungefär hälften av eleverna inom introduktionsprogram når målen att bli behörig till ett gymnasieprogram på nationell nivå. Det kommunala aktivitetsansvaret fyller en viktig funktion men tar möjligen inte hänsyn till ungdomars egna ambitioner och intressen av olika yrken.

Vi menar att Komvux kan axla ansvaret att ansvara för renodlade yrkesutbildningar. Här erbjuds redan så kallade yrkesvuxutbildningar mot bland annat konditor och anläggningsarbetare i kombination med svenskämnet. Den åldersgräns på 20 år som finns på yrkesvux inom Komvux kan mycket väl bli föremål för dispens. Inom de olika branscherna (skråna) finns redan ett utvecklat system med gesällbrev för bland annat skomakare, snickare, frisör och lokalvårdare. Näringslivsenheten inom Eskilstuna kommun kan bistå med kontaktnät och spetskunskap.

Centerpartiet är mycket väl medvetet om utredningen *Flera vägar till arbete* (SOU 2024:74). Där föreslås nya yrkesutbildningar inom gymnasieskolan med något uppluckrade inträdeskrav. Dock ställer vi oss frågande till om gymnasieskolan, som nyligen fått en ny läroplan (GY25), verkligen kommer att öppna dörrarna till den typen av renodlade yrkesutbildningar som vi efterfrågar redan hösten 2026.

Studier i kärnämnen svenska, matematik och engelska ger våra ungdomar kompetens och möjligheter till vidare studier. Centerpartiet menar dock att alla inte kan gå samma väg. Exempelvis olika studietakt eller studiemotivation samt sjukdom eller psykisk ohälsa får inte vara helt avgörande för livschanserna.

Det är mycket bättre att ungdomar fångas upp i renodlade yrkesprogram än att kanske skapa ointresse kring studier, arbete och framtid. Vi behöver alla våra ungdomar med in i framtiden på ett bra sätt i vår kommun. Genom tidig insikt i arbetsmarknaden skapas motivation, vilket kan bli en nyckelfaktor mot studieframgång.

Därför yrkar jag:

att kommunen utreder behovet av att införa ett pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens med ledord som samarbete med näringslivet, lärlingssystem, praktik, praxisnära undervisning och språkstödande insatser.

Eskilstuna 2025-11-09

Leena Kumpula (C)
Ledamot i kommunfullmäktige
Centerpartiet Eskilstuna

§ 19

GN/2025:196

Yttrande över motion - Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Beslut

1. Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande över motionen *Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens* antas som gymnasienämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Leena Kumpula (C) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2025 kommit in med en motion om att utreda pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens.

Motionären yrkar att

- kommunen utreder behovet av att införa ett pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens med ledord som samarbete med näringslivet, lärlingssystem, praktik, praxisnära undervisning och språkstödande insatser.

Motionen är remitterad till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samt gymnasienämnden. Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram ett förslag på yttrande.

Gymnasienämndens yttrande

Eftersom motionen faller inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarsområde avstår gymnasienämnden från att yttra sig.

Yrkanden

Muhammed Tashin (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Gymnasienämnden

Yttrande över motion - Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande över motionen *Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens* antas som gymnasienämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Leena Kumpula (C) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2025 kommit in med en motion om att utreda pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens.

Motionären yrkar att

- kommunen utreder behovet av att införa ett pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens med ledord som samarbete med näringslivet, lärlingssystem, praktik, praxisnära undervisning och språkstödande insatser.

Motionen är remitterad till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samt gymnasienämnden. Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram ett förslag på yttrande.

Gymnasienämndens yttrande

Eftersom motionen faller inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarsområde avstår gymnasienämnden från att yttra sig.

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Lina Kihlblom
Förvaltningschef

Fredrik Karlsson
Skolchef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 27

AVN/2025:155

Yttrande över motion - Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Leena Kumpula (C) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2025 kommit in med en motion om att utreda pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Motionären yrkar att

- kommunen utreder behovet av att införa ett pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens med ledord som samarbete med näringslivet, lärlingssystem, praktik, praxisnära undervisning och språkstödande insatser.

Yttrande

Idag finns redan den typen av yrkesutbildningar på plats i Eskilstuna. Samtliga gymnasiala yrkesutbildningar som erbjuds inom Vuxenutbildningen har sin tydliga förankring i det lokala och regionala näringslivet. Det är ett arbete som genomförs i dialog och samverkan med näringslivet innan de erbjuds att söka.

Motionären förespråkar ett fokus på praktik och praxisnära undervisning vilket gymnasiala yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar inom Vuxenutbildningen redan bygger på. Samtliga yrkesutbildningar innehåller idag praktik i form av APL, arbetsplatsförlagt lärande, om minst 15% av studietiden.

Motionären förespråkar att språkstärkande insatser ska erbjudas i yrkesutbildningar där behov finns. Idag erbjuds språkstärkande insatser kopplat till yrkesutbildningar för de som har det behovet. I de så kallade kombinationsutbildningarna studerar elever SFI eller svenska som andraspråk i kombination med de gymnasiala yrkeskurserna. Ett koncept som visar mycket goda resultat för målgruppen.

Motionären förespråkar yrkesutbildningar utan fokus på att behöva läsa kärnämnen. Idag erbjuds endast en av samtliga yrkesutbildningar som innehåller krav på gymnasiala kärnämnen. Det är utbildningen till undersköterska som kräver ämnena svenska/svenska som andraspråk samt samhällskunskap för att eleven ska kunna erhålla sin examen och legitimation. Dessa krav är stipulerade av Socialstyrelsen och inget vi lokalt kan kringgå.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Motionären förespråkar även att yrkesutbildningar ska erbjudas ungdomar som avslutat gymnasiet utan gymnasieexamen.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har per 2026-03-19 fattat beslut om att åldersgruppen 19-24 år är prioriterade till yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar inom Vuxenutbildningen. Beslutet leder till att ungdomar kommer att prioriteras vid eventuell konkurrens om utbildningsplatser. De kommer därmed med stor sannolikhet erbjudas platser inom den yrkesutbildning som eftersöks.

För att upplysa och motivera gymnasieungdomar i denna målgrupp är Studie- och yrkesvägledare från Vuxenutbildningen ute på gymnasieskolorna under gymnasielevernas sista termin. Uppdraget är att informera och motivera just de elever som ännu inte läst klart en gymnasieutbildning att söka sig till vuxenutbildningen där renodlade yrkesutbildningar eller kombinationsutbildningar är en möjlig väg.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen anser att samtliga tankar och idéer i inkommen motion finns redan på plats och erbjuds Eskilstunabor i form av yrkesutbildningar alternativt kombinationsutbildningar och därför anses motionen besvarad.

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen anses besvarad.

Yrkanden

Filip Rundström (M), Owe Ek (S), Yuri Silva (C), Roja Mahmoudi (V) yrkar bifall till framlagt förslag.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Yttrande över motion - Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Leena Kumpula (C) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2025 kommit in med en motion om att utreda pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Motionären yrkar att

- kommunen utreder behovet av att införa ett pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens med ledord som samarbete med näringslivet, lärlingssystem, praktik, praxisnära undervisning och språkstödjande insatser.

Yttrande

Idag finns redan den typen av yrkesutbildningar på plats i Eskilstuna. Samtliga gymnasiala yrkesutbildningar som erbjuds inom Vuxenutbildningen har sin tydliga förankring i det lokala och regionala näringslivet. Det är ett arbete som genomförs i dialog och samverkan med näringslivet innan de erbjuds att söka.

Motionären förespråkar ett fokus på praktik och praxisnära undervisning vilket gymnasiala yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar inom Vuxenutbildningen redan bygger på. Samtliga yrkesutbildningar innehåller idag praktik i form av APL, arbetsplatsförlagt lärande, om minst 15% av studietiden.

Motionären förespråkar att språkstärkande insatser ska erbjudas i yrkesutbildningar där behov finns. Idag erbjuds språkstärkande insatser kopplat till yrkesutbildningar för de som har det behovet. I de så kallade kombinationsutbildningarna studerar elever SFI

eller svenska som andraspråk i kombination med de gymnasiala yrkeskurserna. Ett koncept som visar mycket goda resultat för målgruppen. Motionären förespråkar yrkesutbildningar utan fokus på att behöva läsa kärnämnen. Idag erbjuds endast en av samtliga yrkesutbildningar som innehåller krav på gymnasiala kärnämnen. Det är utbildningen till undersköterska som kräver ämnena svenska/svenska som andraspråk samt samhällskunskap för att eleven ska kunna erhålla sin examen och legitimation. Dessa krav är stipulerade av Socialstyrelsen och inget vi lokalt kan kringgå.

Motionären förespråkar även att yrkesutbildningar ska erbjudas ungdomar som avslutat gymnasiet utan gymnasieexamen. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har per 2026-03-19 fattat beslut om att åldersgruppen 19-24 år är prioriterade till yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar inom Vuxenutbildningen. Beslutet leder till att ungdomar kommer att prioriteras vid eventuell konkurrens om utbildningsplatser. De kommer därmed med stor sannolikhet erbjudas platser inom den yrkesutbildning som eftersöks.

För att upplysa och motivera gymnasieungdomar i denna målgrupp är Studie- och yrkesvägledare från Vuxenutbildningen ute på gymnasieskolorna under gymnasieelevernas sista termin. Uppdraget är att informera och motivera just de elever som ännu inte läst klart en gymnasieutbildning att söka sig till vuxenutbildningen där renodlade yrkesutbildningar eller kombinationsutbildningar är en möjlig väg.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen anser att samtliga tankar och idéer i inkommen motion finns redan på plats och erbjuds Eskilstunabor i form av yrkesutbildningar alternativt kombinationsutbildningar och därför anses motionen besvarad.

ARBETSMARKNADS- OCH VUXENUTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Malin Skoglund
förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 235

KSKF/2025:446

Motion - Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Beslut

1. Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Leena Kumpula (C) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2025 kommit in med en motion om att utreda pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Motionären yrkar att

- kommunen utreder behovet av att införa ett pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens med ledord som samarbete med näringslivet, lärlingssystem, praktik, praxisnära undervisning och språkstödjande insatser.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Remiss från kommunstyrelsen

Motion - Utred pilotprojekt med renodlade yrkesutbildningar för avgångselever utan gymnasiekompetens

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX senast den 1 maj 2025.

Remissinstanser

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Gymnasienämnden

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Sara Molander